

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 29.10.2009
COM(2009) 590 окончателен

ОТЧЕТ НА КОМИСИЯТА

**ГОДИШЕН ОТЧЕТ ПО ИНСТРУМЕНТА ЗА СТРУКТУРНА ПОЛИТИКА ЗА
ПРЕДПРИСЪЕДИНЯВАНЕ (ИСПА), 2008 г.**

[SEC(2009)1443]

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Нови проекти по ИСПА.....	6
2.	Нови поети задължения.....	6
3.	Проекти, финансирани през периода 2005—2008 г.	6
4.	Плащания.....	7
5.	Обобщителни таблици.....	8
6.	Форми и методи за предоставяне на техническа помощ.....	9
7.	Техническа помощ, предоставена по инициатива на държавата-бенефициер.....	9
8.	Техническа помощ по инициатива на Комисията	10
9.	Изпълнение	11
10.	Контрол на проектите	11
11.	Финансово управление и контрол, включително <i>РДСИ</i>	12
12.	Оценка на риска	13
13.	Констатации на Европейската сметна палата	13
14.	Партньори при съфинансиране — Европейска инвестиционна банка (ЕИБ), Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и Кредитна институция за възстановяване (KfW)	14
15.	Обществени поръчки	15
16.	Политика на конкуренция	15
17.	Политика по околната среда	16
18.	Транспортна политика	16
19.	Мерки за публичност	17

Увод

След Европейския съвет в Брюксел през юни 2004 г., който предостави статут на държава-кандидатка на Хърватия, страната започна да получава подпомагане от ИСПА от 1 януари 2005 г. насам. Така Хърватия последва предишните държави-бенефициери по ИСПА, които получаваха подпомагане по ИСПА от създаването на този инструмент през 2000 г. На 1 януари 2007 г. България и Румъния станаха членове на Европейския съюз и престанаха да бъдат бенефициери на предприєдинителните фондове, включително на ИСПА. С присъединяването на тези две страни Хърватия стана единственият оставащ получател на финансиране по ИСПА. Ето защо настоящият отчет обхваща дейности по ИСПА, изпълнявани само от Хърватия.

През 2008 г. беше отбелязан значителен напредък по отношение на темпа на изпълнение на проектите в Хърватия, като бяха подписани няколко големи договора, започна физическото изпълнение и бяха направени първите междинни плащания. Провеждането на търгове и възлагането на договори е все още по-бавно от необходимото, което свидетелства за продължаващото лошо управление и координация, както и за недостиг на подходящ персонал. Въпреки проблемите обаче, през годината беше отбелязан стабилен напредък. В началото на 2008 г. от общо 24-те предвидени за всички проекти търгове 11 бяха или започнали, или приключили, като бяха подписани 3 договора за строителни работи, чието изпълнение беше в ход. До края на 2008 г. обаче броят на обявените или приключили търгове достигна 18, като бяха подписани 13 договора, чието изпълнение беше в ход. Освен това е необходимо да се отбележи, че бяха проведени търгове и възложени договори за 3 от 6-те проекта по ИСПА.

Превръщането на Изпълнителната агенция от Централно звено за финансиране и договаряне (ЦЗФД — орган, създаден в структурите на Министерството на финансите) в Централна агенция за финансиране и договаряне (ЦАФД — правителствена агенция) като че ли не доведе до очакваните незабавни резултати. Въпреки факта, че нивото на заплатите в новата агенция е по-високо в сравнение с останалите правителствени институции, ЦАФД все още среща трудности и при набирането, и при задържането на подходящ персонал. В опит за подобряване на тази ситуация бяха направени по-сериозни допълнителни усилия за набиране на персонал, а по-нататъшното обучение на персонала се осъществи с помощта на Делегацията на Европейската комисия (ЕК).

Друг фактор, оказал влияние върху напредъка в изпълнението на проектите по ИСПА, е подготовката за въвеждането на Инструмента за предприєдинителна помощ (ИПП). Трябва да се признае, че тази подготовка до известна степен раздвои вниманието на някои от основните структури, заети в изпълнението на проекти по ИСПА, поради необходимостта от реорганизиране на персонала и получаването на акредитация за управлението на фондове по ИПП.

Бюджет на ИСПА

В съответствие със счетоводната система на Комисията, която е структурирана по дейности, бюджетът за инструмента ИСПА беше предоставен по два

бюджетни реда: функционален бюджетен ред V13.01.04.02 и оперативен бюджетен ред V13.05.01.01. Първият ред съдържа средствата за административни разходи по техническата помощ (ТП) главно в подкрепа на делегациите на ЕК. Те бяха приключени през 2006 г. Вторият бюджетен ред включва бюджетните кредити за плащания, отпуснати за ефективното изпълнение и действие на ИСПА в Хърватия.

Бюджетен ред V13.05.01.01, възлизащ на 7 888 041,30 EUR през 2008 г., покрива всички разходи за съфинансиране на инфраструктурни проекти (мерки).

Таблица 1: Бюджет на ИСПА за 2008 г. — в евро

Бюджетен ред	Извършени плащания
Функционален бюджетен ред B13.01.04.02 (приключен през 2006 г.)	0
Оперативен бюджетен ред B13.05.01.01	7 888 041,30
Общо	7 888 041,30

Финансиране на проекти

1. Нови проекти по ИСПА

През 2008 г. не бяха приети нови проекти по ИСПА.

2. Нови поети задължения

През 2008 г. не бяха поети нови задължения нито в сектор околна среда, нито в сектор транспорт, тъй като инструментът ИСПА приключи през 2006 г.

3. Проекти, финансирани през периода 2005—2008 г.

В периода 2005—2006 г. Комисията одобри общо 6 проекта въз основа на представени от Хърватия предложения. Три от тези проекти се отнасят до сектор околна среда, два — до сектор транспорт, а един проект е хоризонтална мярка по предоставяне на техническа помощ (за организацията на задължителните комитети за мониторинг и за оказване на подкрепа на изпълнителните агенции по ИСПА). Общите допустими инвестиционни разходи по тези проекти са 123 052 милиона EUR, като общо 59 милиона EUR, или 47,9 %, са заделени като безвъзмездни средства по ИСПА. До края на 2006 г. Комисията беше поела задължения с общ размер от 100 % от заделените за Хърватия за периода 2005—2006 г. средства по ИСПА, като задълженията са разпределени балансирано между сектор околна среда и сектор транспорт.

Таблица 2: Одобрени проекти за Хърватия за периода 2005—2006 г.¹ — в евро

Сектор	Решения за проекти п°	Допустими разходи	Финансиране по ИСПА	Среден дял на безвъзмездни те средства в %	Поети задължения
Околна среда	3	46 287 701	29 466 355	63,65	29 466 355
Транспорт	2	76 502 738	29 271 310	38,26	29 271 310
Хоризонтална техническа помощ	1	262 335	262 335	100	262 335
Общо	6	123 052 774	59 000 000	47,94	59 000 000

¹ След 2006 г. не са одобрявани никакви проекти поради приключването през същата година на програмата ИСПА.

4. ПЛАЩАНИЯ

По принцип плащанията за всеки инвестиционен проект се състоят от две авансови плащания, възлизащи на 20 % от финансирането по ИСПА, както и от междинни плащания (т.е. възстановяване на разходите), които могат да достигнат до 80 % от приноса (а в изключителни случаи и до 90 %), и от плащането на остатъка след приключването. За одобрените за Хърватия проекти по ИСПА през 2008 г. бяха направени плащания в размер на общо 7,88 милиона EUR, което представлява 13,3 % от съответстващите безвъзмездни средства по ИСПА. Контрастът с предишната година е драстичен на фона на само 124 629 EUR.

Така че през 2008 г. беше отбелязан по-голям напредък в изпълнението на мерките по ИСПА. Това се изразява в повишения брой на получените искания за втори авансови плащания и за междинни плащания. Междинните плащания са от особено значение, тъй като те са следствие от действителното изпълнение на проектите (т.е. плащания по фактури), а не трансфери на авансови плащания, което пък беше характерно до 2008 г. До края на периода 2005—2008 г. на Хърватия бяха изплатени общо 14 083 747,30 EUR, представляващи 28,87 % от бюджетните задължения за този период (59 милиона EUR) и повече от двойно увеличение в сравнение със сумата, изплатена до края на 2007 г.

Таблица 3: Плащания — в евро

Сектор	2005—2007 г.	2008 г.	Общо за периода
Околна среда	3 043 266	2 443 261,00	5 486 527,00
Транспорт	2 975 344	5 412 008,30	8 387 352,30
ТП	177 096	32 772,00	209 868,00
Общо	6 195 706	7 888 041,30	14 083 747,30

5. ОБОБЩИТЕЛНИ ТАБЛИЦИ

Представената по-долу таблица 4 представя справка за интервенциите по ИСПА за 2008 г. и за периода 2005—2008 г.

Таблица 4: Проекти, приети в Хърватия за периода 2005—2008 г. — в евро

Подсектор	Брой на проектите	Допустими разходи	Финансиране по ИСПА	2008 г.		2005—2008 г.	
				Поети	Плащания	Поети	Плащания
Околна среда							
Водоснабдяване и канализация	0	0	0	0	0	0	0
Водоснабдяване и отпадни води, вкл. пречистване	1	36 000 000	22 500 000	0	2 250 000	22 500 000	4 500 000
Съоръжение за пречистване на отпадни води	0	0	0	0	0	0	
Твърди отпадъци	1	8 823 601	6 000 049	0	0	6 000 049	600 005
Качество на въздуха	0	0	0	0	0	0	
Хоризонтални	1	1 464 100	966 306	0	193 261	966 306	386 522
Общо за сектора	3	46 287 701	29 466 355	0	2 443 261,00	29 466 355	5 486 527
Транспорт							
Автомобилен	0	0	0	0	0	0	
Железопътен	1	75 761 000	28 789 180	0	5 412 008,3	28 789 180	8 290 926,3
Автомобилен и железопътен	0	0	0	0	0	0	
Плавателни пътища	0	0	0	0	0	0	
Летища	0	0	0	0	0	0	
Хоризонтални	1	741 738	482 130	0	0	482 130	96 426 00
Общо за сектора	2	76 502 738	29 271 310	0	5 412 008,3	29 271 310	8 387 352,3
Хоризонтални							
ТП	1	262 335	262 335	0	32 772	262 335	209 868
ОБЩО	6	123 052 774	59 000 000	0	7 888 041,3	59 000 000	14 083 747,3

Техническа помощ

6. ФОРМИ И МЕТОДИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Използването на мерки за предоставяне на техническа помощ представлява важен фактор за осигуряване на успешното програмиране и изпълнение на проектите по ИСПА. Тези мерки са насочени към изготвянето и изпълнението на проекти заедно с участието от близо на бенефициера, като по този начин се следва принципа на „учене чрез практика“. Освен това, като съдейства за укрепването на институционалния и административния капацитет, ИСПА допринася за подготовката на държавите-бенефициери да прилагат инструментите на политиката на сближаване, по-специално в този случай — на Кохезионния фонд.

Използват се два вида мерки за техническа помощ:

- техническа помощ, предоставена по инициатива на държавата-бенефициер и пряко свързана с финансирането на проектите, напр. изготвяне/разработване на проекти, техническа помощ за изпълнение и укрепване на административния капацитет;
- техническа помощ, предоставена по инициатива на Комисията и най-често свързана с дейности, изпълнявани от Делегацията ЕК, включително предварителна оценка на проекти;

7. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ, ПРЕДОСТАВЕНА ПО ИНИЦИАТИВА НА ДЪРЖАВАТА-БЕНЕФИЦИЕР

Изготвяне на проекти и институционално укрепване

Мерките по предоставяне на техническа помощ за изготвяне на проекти трябва да гарантират, че държавите-бенефициери представят на Комисията проекти за финансиране по ИСПА, които са технически и финансово издържани по отношение на концепцията, управлението и дейностите. При необходимост тези мерки може да включват извършване на стратегически проучвания относно (под)секторите, за които е допустимо финансиране по ИСПА. Освен това те обикновено имат за цел да допринесат за създаването на резерв от качествени бъдещи проекти, като се осигурят навреме достатъчен брой подходящи проекти, за да може държавата-бенефициер да заложи и усвои изцяло наличните средства. Наличието на значителен резерв от бъдещи проекти е важно и за успешното изпълнение на ИПП. В това отношение две от изпълняваните понастоящем три мерки за предоставяне на техническа помощ имат за цел подготвянето на резерв от бъдещи проекти в сектор околна среда и сектор транспорт. Третата мярка има за цел да развие институционалния капацитет на ЦАФД да управлява и изпълнява проектите по ИСПА.

Две са на брой одобрените в периода 2005—2006 г. мерки по предоставяне на техническа помощ за изготвяне на проекти, чиито общи допустими разходи възлизат на 2 205 838 EUR. От тях 1 448 436 EUR (65,6 %) се финансират от

ИСПА. В периода 2005—2006 г. е одобрена една мярка по предоставяне на техническа помощ за изграждане на институционален капацитет с общи допустими разходи от 262 335 EUR, които бяха финансирани от ИСПА в размер от 100 %.

Таблица 5: Мерки за техническа помощ, предоставена по инициатива на Хърватия за периода 2005—2008 г. — в евро

Подсектор	Брой на проектите	Допустими разходи	Финансиране по ИСПА	Поети задължения 2008 г.	Плащания 2008 г.	Поети задължения 2005—2008 г.	Плащания 2005—2008 г.
Околна среда							
Общо за сектора	1	1 464 100	966 306	0	193 262,00	966 306	386 522,00
Транспорт							
Общо за сектора	1	741 738	482 130	0	0	482 130	96 426,00
Хоризонтална техническа помощ							
Общо за сектора	1	262 335	262 335	0	32 772,00	262 335	209 868,00
ОБЩО	3	2 468 173	1 710 771	0	226 034,00	1 710 771	692 816,00

8. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ ПО ИНИЦИАТИВА НА КОМИСИЯТА

От самото начало на съществуването на ИСПА дейностите по предоставяне на техническа помощ, изпълнявани по инициатива на Комисията или от името на Комисията, са били насочени към осигуряване на ролята на делегациите на ЕК по провеждане на *ex-ante* контрол (включително оценка на проектите) в съответствие със задължителните стандарти за управление на средствата на Общността. От 2006 г. насам такива мерки за предоставяне на техническа помощ не са били финансирани от ИСПА. Всички такива мерки за предоставяне на техническа помощ оттогава насам се финансират от ИПП.

Управление и изпълнение

9. ИЗПЪЛНЕНИЕ

Първите два проекта в Хърватия бяха одобрени през декември 2005 г., а последните четири — през юли и септември 2006 г. До края на 2008 г. беше започнало физическото изпълнение на 4 от 6-те проекта по ИСПА, включително на 2 от 3-те инфраструктурни проекта. Освен това бяха в ход търгове за други 5 договора, включително за последните 2 проекта, за които все още договори не бяха сключени.

Скоростта на провеждането на търгове за отделните договори продължи да е непредсказуема. При един от случаите подписването на договора за основните строителни работи трябваше да бъде отложено поради закъснялото сключване на съответстващия договор за строителен надзор. При други търгове бяха налице закъснения поради необходимостта от повторно представяне на доклада за оценка на офертите и публикуването на поправки в тръжната документация. В друг случай един от търговете беше сериозно забавен поради липса на подходящи оферти. Подобни на тези проблеми обаче са типични за всички тръжни процедури и са свидетелство за относителната неопитност на ЦАФД в изпълнението на проекти, така че не би следвало да им се обръща прекомерно внимание. Най-важният за отбелязване факт категорично се отнася до това, че понастоящем повечето от проектите са навлезли в етапа на изпълнение, което е сериозна крачка в изпълнението на ИСПА в Хърватия.

От началото на 2008 г. изпълнителната агенция по ИСПА в Хърватия продължи да изпитва трудности от липсата на персонал с нужния опит и от лошо управление. Проблемите продължават и поради липсата на опит на крайните бенефициери в подготовката и провеждането на международни търгове. Трябва да се отбележи, че хърватските власти се опитаха да намерят разрешение на тези проблеми чрез смяната на персонал, там където беше необходимо, и чрез увеличаването на дейностите по обучение на крайните бенефициери.

10. КОНТРОЛ НА ПРОЕКТИТЕ

Общият мониторинг и оценката на напредъка и ефективността на изпълнението се подпомагат от редовни заседания в помещенията на делегацията на ЕК, отчети за мониторинг, представяни от изпълнителните органи, посещения на място от служители на Комисията и официален мониторинг чрез заседания два пъти годишно на комитета за мониторинг на ИСПА в Хърватия, както и чрез получаването за всеки проект на годишен доклад за ИСПА, изготвен от изпълнителния орган.

Докато управлението на средствата по ИСПА не бъде напълно децентрализирано (чрез използването на разширена децентрализирана система за изпълнение — (РДСИ), изискваща само *ex post* контрол от страна на Комисията), персоналет на делегацията на ЕК в Хърватия ще продължи да

играе важна роля в надзора на текущото управление, изпълнението и мониторинга на мерките по ИСПА. Поради непоследователността и продължаващата непредсказуемост в управлението на мерките по ИСПА от страна на хърватските власти, се формира мнението, че ще е необходимо продължаването и в бъдеще на контрола *ex-ante* при търговете и възлагането на договори. Подготовката за преминаването към РДСИ ще зависи от подобряването на функционирането на сегашната децентрализирана система за изпълнение (ДСИ) с *ex ante* контрол, осъществяван от делегацията на ЕК. В този контекст не се очаква РДСИ да бъде осъществена в Хърватия преди втората половина на 2010 г.

През 2008 г. бяха проведени две заседания на комитета за мониторинг на ИСПА в Хърватия — съответно през юни и ноември. Основните констатации от заседанията бяха: значително увеличение на броя на възложените проекти на външни изпълнители и в размера на осъществените плащания; необходимостта от удължаване на периода на прилагане на правилото N+2 за един проект поради възникнали усложнения в хода на тръжната процедура, които не зависеха от възлагащия орган; фактът, че са били изпълнени всички условия по член 8, съдържащи се във финансовите меморандуми за всички проекти по ИСПА; необходимостта от подаването на искания за изменение на два финансови меморандума; необходимостта от подобряване на качеството на данните в докладите за мониторинг на ИСПА, а така също и на представянето им; необходимостта от провеждане на търгове за оставащите инфраструктурни договори, за да се гарантира, че всички строителни работи са осъществени в периодите за допустимост на разходите по съответните финансови меморандуми. Трябва да се отбележи, че бяха изпитани редица сътресения в хода на тръжната процедура, което създаде особени затруднения с два от инфраструктурните проекти. Затова пък най-големият проект по ИСПА е вече изцяло възложен и изпълнението на строителните работи напредва без колебание.

11. ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ, ВКЛЮЧИТЕЛНО РДСИ

Основните изисквания по отношение на финансовото управление и контрол, както и по отношение на отстраняването на нередностите, се определят от разпоредбите на регламента за ИСПА и приложение III към финансовия меморандум, приложими съгласно режима на *ex ante* контрол от страна на Комисията. Тези изисквания са близки до прилаганите за Кохезионния фонд и структурните фондове. Основните елементи включват изграждането на системи и процедури за вътрешен финансов контрол, които могат да осигурят прозрачни и недискриминационни процедури за обществени поръчки, точността на декларираните разходи, адекватния капацитет за вътрешен одит, достатъчно одиторско проследяване и целесъобразно отстраняване на нередностите.

Поради бавния напредък при изпълнението на проектите по ИСПА беше решено, че през 2008 г. няма да се провеждат одити по ИСПА в Хърватия. Основната грижа за дирекция „Одит“ в генерална дирекция „Регионална политика“ през 2008 г. беше свързана с подготовката за въвеждането на ИПП в Хърватия. Въпреки това беше проведен вътрешен одит на делегацията на ЕК в

Загреб. Основното заключение от този одит беше, че проектите по ИСПА са били управлявани ефективно от делегацията. Освен това беше направена препоръка делегацията на ЕК да упражнява по-сериозен натиск върху хърватските власти за ускоряване на изпълнението на проектите, а така също и да осигури допълнително обучение относно контрола на качеството за изпълняващия орган. Друга констатация бе свързана със затрудненията на делегацията на ЕК при набирането на подходящ персонал. Това се дължи на продължителните, строги и ограничителни процедури за набиране на персонал, които делегацията на ЕК е задължена да следва.

ДСИ

Изискването за акредитация за ДСИ на изпълнителната агенция в Хърватия, ЦАФД, следва разпоредбите на член 164 от Финансовия регламент. Акредитацията за ДСИ беше предоставена от Комисията на 13 февруари 2006 г.

12. ОЦЕНКА НА РИСКА

Стратегията за одит, планирана за 2008 г. и следващите години, се основава на резултатите от свързания с изпълнението на ИСПА и на съответните цели анализ на дирекция „Одит“ към ГД „Регионална политика“. Стратегията за одит излага целите, които се определят от ръководството на ГД „Регионална политика“. Тези цели се определят на базата на подробни обсъждания с оперативните дирекции, при които се обменя информация за потенциалния риск. Стратегията за одит излага след това действията за постигане на целите, като взема предвид посочените рискове. По принцип чрез прилагането на тази стратегия рискът се свежда до минимум. През 2008 г. не са били извършени одити поради ограничения напредък при изпълнението.

Приоритетна задача в рамките на системата за *ex ante* одобрение е осигуряването на достатъчно контролни процедури при изпълнението на проектите и плащанията по тях. При управлението на средствата по предприсъединителните фондове обаче е налице неизбежен риск, тъй като тези средства се предоставят от различни организации и системи. Допустимостта на разходите се определя в съответствие с правилата и условията, установени на общностно и национално равнище, което може да доведе до сложност и риск от неправилно тълкуване. Понастоящем хърватските власти планират да внесат искане за освобождаване от *ex ante* контрол през втората половина на 2010 г. за проектите по ИСПА в съответствие с разпоредбите на Регламент № 1266/1999.

13. КОНСТАТАЦИИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА

През 2008 г. в Хърватия не са провеждани одиторски мисии или одити.

14. ПАРТНЬОРИ ПРИ СЪФИНАНСИРАНЕ — ЕВРОПЕЙСКА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА (ЕИБ), ЕВРОПЕЙСКА БАНКА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ (ЕБВР) И КРЕДИТНА ИНСТИТУЦИЯ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ (KfW)

Предвид опита на тези кредитни институции в изготвянето и реализирането на проекти, Комисията поддържа редовни контакти с тях както на хоризонтално ниво за съгласуване на политиката и методологичните въпроси, свързани с програмирането и изпълнението, така и на национално равнище. Специализираните умения на тези банки при структурирането на комбинирано финансиране, състоящо се от безвъзмездни средства и заеми, включително публично-частни споразумения за партньорство, са изключително полезни за подобряване на качеството на проектите, финансирани от ИСПА. Въпреки това ЕИБ не участва в проекти по ИСПА в Хърватия.

ЕБВР е единствената сред международните финансови институции, която активно участва в един проект по ИСПА в Хърватия с предоставен заем от 10 млн. EUR, за проект, свързан с околната среда, одобрен през 2005 г. — Програмата за водоснабдяване и пречистване на отпадни води в Карловац.

Принос към политиките на Общността

15. ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

От самото начало на ИСПА изпълнението на правните изисквания за устойчивост, справедливост и прозрачност на обществените поръчки, заложено в Практическото ръководство за договорните процедури, финансирани от бюджета на Европейските общности в контекста на външните дейности (PRAG), се оказа основно предизвикателство. В много случаи осигуряването на съответствие с принципите на ЕС за възлагане на поръчки е довело до забавяне на изпълнението на проекти по ИСПА. Службите на Комисията — и по-специално делегацията на ЕК в Загреб — трябваше да се намесват често, не само за да проверяват дали процедурите са правилно приложени, но и за да коригират грешки, да се свързват с недоволни участници в търговете и да обясняват на изпълнителната агенция как трябва да се изпълняват съответните процедури. Редовно се налагаше подобряване на качеството на тръжните документи, което водеше до закъснения в обявяването или приключването на търговете. Кумулативният ефект от тези намеси се състои в допълнителни забавяния на процеса на изпълнение.

Поради това *ex ante* одобрението от Комисията, която управлява обявяването на търгове и сключването на договори по проектите по ИСПА, е напълно обосновано, докато не бъдат налице условията за предоставяне на РДСИ. Съгласно системата на предоставяне на *ex ante* одобрение и в съответствие с решенията на ДСИ за възлагане на управлението, само ЦАФД играе ролята на възложител, отговорен за изпълнението на проектите, докато Комисията одобрява всеки етап от процеса на възлагане на поръчките. От това следва, че макар Комисията да не е договорен партньор, тя носи споделена отговорност за спазване на процедурата при процеса на възлагане на поръчките (без одобрението на Комисията договорите, сключени между бенефициери и изпълнители, са невалидни).

16. ПОЛИТИКА НА КОНКУРЕНЦИЯ

Тъй като помощта, предоставяна по ИСПА, е насочена на първо място към покриване на публични разходи или еквивалентни на тях по проекти за обществени услуги, при нея обикновено не се появяват проблеми на несъвместимост с правилата на Общността относно конкуренцията. Ако правилата за възлагане на обществени поръчки не са нарушени и при положение, че е осигурен свободен достъп до такава инфраструктура за всички оператори, отговарящи на необходимите технически и правни условия, такава помощ не дава специално предимство на конкретни фирми.

17. ПОЛИТИКА ПО ОКОЛНАТА СРЕДА

Чрез осигуряване на пряко подпомагане на приоритетни проекти за околната среда ИСПА допринася също така за прилагането на политиката по околна среда и постигането на съответствие със стандартите на ЕС в Хърватия. Опитът, придобит чрез разработване и изпълнение на проектите, развива административния капацитет и ускорява секторната реформа в сектора на околната среда. По-конкретно се повишава административният капацитет по отношение на планирането и определянето на приоритети при инвестициите в областта на околната среда. Стабилен напредък е отбелязан и в правилното изпълнение на директивата ОВОС (Директива 85/337/ЕИО на Съвета от 27 юни 1985 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда), особено по отношение на публичните консултации. Очаква се, че по тези начини ИСПА ще допринесе за напредъка в защитата на околната среда в Хърватия.

Важно е да се подчертае, че по отношение на Хърватия и с оглед на въвеждането на ИПП с многобройните му органи и потока допълнителни проекти трябва да се осигури наличието на достатъчно финансови и човешки ресурси за изпълнението (включително мониторинг, проверки, издаване на разрешения и отчетност).

18. ТРАНСПОРТНА ПОЛИТИКА

Транспортните мрежи в Хърватия, договорени в съответствие с Оценката на нуждите от транспортна инфраструктура (ОНТИ) и REBIS (Проучването на регионалната инфраструктура на Балканите — транспорт), бяха изградени в рамката на паневропейските коридори. Някои от тях минават през територията на Хърватия, в това число коридор VII (река Дунав), коридор X (Залцбург-Любляна-Загреб-Белград-Ниш-Скопие-Велес-Солун, включително клон Ха), както и коридор V, който има два клона в Хърватия (Vb — Будапеща, Загреб, Риека, и Vc — Будапеща, Сараево, Плоче). Тези мрежи бяха използвани като база за планиране на националната стратегия за развитие на транспорта за целите на ИСПА. В резултат на това единният транспортен проект ИСПА представлява част от мрежите ОНТИ и REBIS, т.е. той се отнася до изграждането или възстановяването на участък, пътен възел или достъп до мрежите. Мрежата TEN-T за Хърватия е базирана на препоръките на ТОЮЕ (Транспортна обсерватория за Югоизточна Европа).

Координация между предприсъединителните инструменти

В съответствие с изискванията на регламента за координация² Комисията осигурява тясна координация между трите предприсъединителни инструмента: ФАР, САПАРД и ИСПА. Съгласно разпоредбите на този регламент Комитетът за управление на ФАР играе специална роля в общата координация между трите предприсъединителни инструмента.

Координация със Съвместния комитет за мониторинг (ФАР)

Съвместният комитет за мониторинг отговаря за координацията на мониторинга на всеки предприсъединителен инструмент и за оценката на общия напредък на финансираната от ЕС помощ в държавите-бенефициери. Комитетът издава препоръки до комитета на ИСПА или до Комисията, когато това е уместно.

Координация с делегациите на ЕК

Службите на Комисията (генерални дирекции „Разширяване“, „Външни отношения“ и „Регионална политика“) организираха периодични заседания с експертите от делегациите, отговарящи за ФАР и ИСПА, за обсъждане на въпроси във връзка с програмирането и изпълнението, по-конкретно свързаните с обявяването на търгове и договарянето.

Координация с инструмента ИПП

За да се осигури ефикасна координация на дейностите и избягване на дублирането, двете заседания на комитета за мониторинг на ИСПА, състояли се в Хърватия през 2008 г., бяха организирани заедно със секторните комитети за мониторинг на ИПП за компонента „Регионално развитие“. Освен това трябва да се отбележи, че две от мерките по предоставяне на техническа помощ, финансирани чрез ИСПА, се отнасят до изготвянето на бъдещи проекти за изпълнение при използване на съфинансиране по ИПП. Очаква се, че по този начин ще се осъществи плавен преход от инструментите на ИСПА към тези на ИПП и изпълнение без прекъсване на мерките в съответните сектори.

19. МЕРКИ ЗА ПУБЛИЧНОСТ

През 2008 г. се състоя една проява за придаване на по-голяма публичност на проектите по ИСПА. На Ж.П. гарата в Делетовци в източна Хърватия беше проведена церемония за започването на строителните работи по проекта за възстановяване на железопътната мрежа от Винковци през Товарник до държавната граница, който е първият стартирал проект по ИСПА в Хърватия. Присъстващите гости и представители на медиите бяха приветствани от хърватските министри на финансите и на транспорта и от ръководителя на делегацията на ЕК в Хърватия. Беше направена и презентация на проекта от

² Регламент (ЕО) № 1266/1999 на Съвета от 21 юни 1999 г. за координиране на помощта за страните-кандидатки в рамките на предприсъединителната стратегия.

главния инженер по строителния надзор. Проявата предизвика силен интерес и бе широко отразена в хърватските медии.